

REFERAT Psykiatri- og Handicapudvalget 2026-2029 d. 04-02-2026

Mødedato Onsdag d. 04. februar 2026 kl. 16:30

Mødested 2608, Gladsaxeværrelset

Mødedeltagere Henrik Sørensen (C), Michael Dorph Jensen (Ø), Mette Eikelund (F), Claus Staal (B), Lene Svendborg (L), Ricco Clausen (V), Linda Gade (O), Katrine Skov (A), Calle Greisholm (A)

Indholdsfortegnelse

Nye kriterier for boliganvisning.....	3
Introduktion til Akutboligformidlingen.....	5
Introduktion til udfordringerne og udviklingsarbejdet på det specialiserede voksenområde, del 1.....	6
Mundtlige meddelelser.....	10
Lukket: Mundtlige meddelelser	11
Godkendelse.....	12

Punkt 1: Nye kriterier for boliganvisning

25-2-27.00.00-P22

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,

1. at forslag til kriterier for boligsocial anvisning godkendes.

Beslutning

Tiltrådt.

Udvalget bad forvaltningen vende tilbage med en sag om, hvordan området kan følges på årlig basis.

Gennemgang af sagen

Resumé

På baggrund af Ankestyrelsens tilsynsudtalelse vedr. kommunale kriterier for boligsocial anvisning har Social- og Sundhedsforvaltningen gennemgået praksis og de nuværende hovedregler for boligsocial anvisning i Gladsaxe Kommune. Gennemgangen giver anledning til at opdatere kriterierne for boligsocial anvisning i Gladsaxe Kommune. Sagen forelægges til godkendelse.

Baggrund

Ankestyrelsen udsendte 23.09.2025 en generel udtalelse til alle kommuner vedrørende kommunernes kriterier for boligsocial anvisning. Udtalelsen er afgivet på baggrund af konkrete klagesager fra borgere i flere kommuner. Ankestyrelsens udtalelse er vedlagt denne sag som bilag 1.

I udtalelsen præciserer Ankestyrelsen, at kommunen skal behandle alle ansøgninger om boligsocial anvisning fra borgere, der har bopæl eller sædvanligvis opholder sig i kommunen, og at kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af borgerens ansøgning. Kommunen må derfor ikke opstille kriterier, der kan begrænse visse borgere i at søge om boligsocial anvisning, ligesom der ikke kan opstilles ultimative kriterier. Særligt fremhæver Ankestyrelsen, at kommunerne ikke på forhånd må udelukke borgere, alene fordi deres boligproblemer har været forudsigelige.

På den baggrund har forvaltningen fundet anledning til at revidere de gældende kriterier for boligsocial anvisning i Gladsaxe Kommune med henblik på at sikre, at de er i overensstemmelse med Ankestyrelsens praksis.

Gladsaxe Kommunes boligsociale kriterier frem til Ankestyrelsens udtalelse

Byrådet godkendte 23.05.2018, punkt 49, følgende hovedregler for boliganvisning:

- Borgeren skal være Gladsaxeborger og have haft egen bolig forud for den akutte boligmangel (leje, andel eller ejer; ikke fremleje)
- Borgeren skal være i en akut opstået situation, som pågældende ikke har kunnet forudse
- Borgeren skal være skrevet op i mindst to boligorganisationer

Byrådet godkendte desuden en række kriterier, der skal indgå i den samlede konkrete og individuelle vurdering af borgerens situation og behov, bl.a. tilknytning til Gladsaxe, skilsmisse/samlivsophør i familier med hjemmeboende børn, alvorlig sygdom eller handicap, uforudsete økonomiske problemer eller opsigelse fra et lejemål i utide. Den samlede oversigt over de daværende hovedregler og kriterier til vurdering er vedlagt som bilag 2.

Det er forvaltningens vurdering, at de opstillede kriterier ikke er i overensstemmelse med de retningslinjer, som Ankestyrelsen har meldt ud. Det betyder, at forvaltningens praksis, hvor de tidligere fastsatte kriterier har været fulgt, heller ikke er i overensstemmelse med Ankestyrelsens udtalelse.

Forvaltningen foreslår derfor, at de tidligere fastlagte kriterier ændres, så der fremover kun er to overordnede hovedregler. Hovedreglerne kan suppleres med en beskrivelse af eksempler på forhold, som kan indgå i vurderingen af den enkelte borgers boligsociale behov. Formålet med ændringen er at bringe Gladsaxe Kommunes kriterier og praksis i overensstemmelse med lovgivningen på området.

Forslag til nye boligsociale kriterier - to hovedregler

Forvaltningen foreslår følgende hovedregler for boligsocial anvisning i Gladsaxe Kommune:

1. Du skal have bopæl eller sædvanligt ophold i Gladsaxe Kommune.
2. Du skal have et påtrængende boligsocialt behov.

Hovedreglerne danner afsæt for en individuel og konkret vurdering af borgerens boligsociale behov, hvor der inddrages relevante forhold til brug for det faglige skøn. Forslag til hovedregler samt eksempler på forhold, som vil kunne indgå i vurdering af, om borger har et påtrængende boligsocialt behov, er vedlagt denne sag som bilag 3.

Som udgangspunkt vil der i vurderingen af et påtrængende boligsocialt behov bl.a. blive lagt vægt på, om borgeren er i stand til at bo i en almen bolig, og om borgeren selv har forsøgt at løse sin boligsituation på en rimelig måde, eller vurderes at være i stand hertil. Det vurderes også, om borgerens boligproblem er kombineret med andre sociale problemer, som helt eller delvist vil kunne afhjælpes ved at få anvist en bolig.

Uanset hovedreglen om bopæl, vil personer, der opholder sig på herberg eller krisecenter udenfor Gladsaxe Kommune, kunne anvises en bolig i Gladsaxe, hvis Gladsaxe Kommune er borgerens handlekommune, og anvisning af en bolig kan bidrage til at løse borgerens boligsociale problemstilling.

Ifølge almenboliglovens § 59, stk. 1, skal anvisning af boliger ske på baggrund af en vurdering af den boligsøgendes behov og beboersammensætningen i den afdeling, den boligsøgende anvises til. Forvaltningen har dermed en opgave i at sikre, at de boliger, som kommunen får til rådighed, anvises til de borgere, som har det største behov. Det betyder, at Akutboligformidlingen ikke fører venteliste, men i hvert enkelt tilfælde foretager en konkret vurdering af hvilke boligsøgende, der har det mest påtrængende behov for at få anvist en bolig, sammenholdt med behovet i den boligafdeling, hvor den konkrete bolig er beliggende. Der kan derfor være lang ventetid på at få anvist en bolig. Det er ikke muligt for den boligsøgende selv at vælge boligens størrelse eller beliggenhed. Hvis den boligsøgende afslår en bolig, som boliganvisningen har vurderet passende til løsning af den pågældendes boligbehov, kan det betyde, at borgerens boligbehov skønnes ikke længere at være påtrængende, hvorfor pågældende ikke vil blive tilbudt flere boliger.

De videre skridt

Forvaltningen vurderer, at de tidligere gældende kriterier for boliganvisning i Gladsaxe Kommune, vedlagt som bilag 2, ikke er i overensstemmelse med Ankestyrelsens udtalelse, da der bl.a. bliver lagt vægt på at ansøger skal have haft egen bolig, og altså ikke må have boet i en midlertidig bolig. Akutboligformidlingen arbejder derfor allerede nu på baggrund af de ny hovedregler, dvs. at ingen kriterier kan afskære ansøgere fra at få behandlet deres ansøgning om boligsocial anvisning. Gladsaxe Kommunes hjemmeside er desuden blevet tilrettet ud fra teksten i bilag 2, så det fremgår, at man som borger kan forvente en konkret, individuel vurdering af ens boligsociale behov, ved ansøgning om anvisning af bolig.

Hvis Psykiatri- og Handicapudvalget ikke har ændringer til de foreslåede hovedregler, vil teksten på hjemmesiden blive tilrettet.

Relateret behandling

[Byrådet 23.05.2018, punkt 49](#)

Bilag

Bilag 1: Ankestyrelsens generelle udtalelse om kommunernes kriterier for boligsocial anvisning

Bilag 2: Tidligere kriterier for boliganvisning

Bilag 3: Forslag til nye hovedregler for boligsocial anvisning

Punkt 2: Introduktion til Akutboligformidlingen

26-1-27.00.00-P20

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Sagen blev forelagt til orientering.

Gennemgang af sagen

Resumé

Psykiatri- og Handicapudvalget vil blive introduceret til Gladsaxe Kommunes Akutboligformidling.

Indhold

Under dette punkt får Psykiatri- og Handicapudvalget en mundtlig introduktion til Gladsaxe Kommunes Akutboligformidling, herunder reglerne for boligsocial anvisning, målgruppe og kriterier, samt en kort beskrivelse af Akutboligformidlingen i Gladsaxe Kommune og deres arbejde.

Introduktionen er vedlagt i bilag 1.

Deltager i sagens behandling

Leder af Akutboligformidlingen, Jannie Olsen.

Bilag

Bilag 1. Intro til Akutboligformidlingen

Punkt 3: Introduktion til udfordringerne og udviklingsarbejdet på det specialiserede voksenområde, del 1

25-3-00.01.00-P35

Indstilling

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Beslutning

Sagen blev forelagt til orientering.

Gennemgang af sagen

Resumé

Gladsaxe Kommune har siden 2020 oplevet en vækst i udgifterne til det specialiserede voksenområde. I forlængelse af dette har Social- og Sundhedsforvaltningen siden efteråret 2022 gennemført en række analyser og udviklingsinitiativer, som har haft til formål at sikre en faglig og økonomisk bæredygtig udvikling på området. Grundlaget for udviklingsarbejdet er en række pejlemærker vedtaget af det tidligere Psykiatri- og Handicapudvalg, 06.05.2024, punkt 2. Senest har det tidligere Byråd med vedtagelsen af Budget 2026 tillige bestilt en budgetnote, der på tværs af det specialiserede socialområde for børn, unge og voksne skal afdække udviklingen i udgifter, aktivitet og serviceniveau samt komme med forslag til løsninger i forlængelse heraf.

Med denne introduktionssag præsenteres Psykiatri- og Handicapudvalget for udfordringerne og udviklingsinitiativerne på området. For at bryde kompleksiteten ned og sikre plads til politisk dialog vil introduktionen foregå over to udvalgsmøder. Introduktionen ledsages af en præsentation ved Afdelingschef for Sociale Tilbud og Indsatser Søren Hvid Karsten, jf. bilag 1.

Kort om det specialiserede socialområde for voksne

Det specialiserede socialområde for voksne indbefatter støtte til borgere over 18 år, som har særlige og ofte komplekse behov, der gør det svært at klare sig uden hjælp. Det kan f.eks. være mennesker med psykiske lidelser, udviklingshæmning, misbrugsproblemer eller store sociale udfordringer. Kommunen har ansvar for at tilbyde den rette hjælp, som kan omfatte mange forskellige indsatser alt afhængigt af borgerens støttebehov, det være sig eksempelvis socialpædagogisk støtte i eget hjem, længerevarende eller midlertidige botilbud, dagtilbud eller beskæftigelse med støtte. Målet er at give borgeren mulighed for at leve et så selvstændigt og meningsfuldt liv som muligt.

De fleste af indsatserne til borgerne på området leveres kommunen med afsæt i serviceloven. Nogle af indsatserne leveres af kommunen selv, mens andre købes eksternt hos enten kommunale, regionale eller private aktører. Der er tillige et stærkt fokus på at styrke samarbejdet med civilsamfundet, eksempelvis foreninger, pårørende og lokale fællesskaber, på området.

Aktivitets- og udgiftsudviklingen

I perioden 2019-2024 er udgifterne på det specialiserede voksenområde i Gladsaxe (myndighedsbudgettet til voksne med særlige behov) steget med 45 mio. kr. Regnskabet for 2025 foreligger endnu ikke, men ifølge de foreløbige regnskabsresultater forventes en yderligere vækst fra 2024-2025 på ca. 15-20 mio. kr. (opgjort i 2025-prisniveau). Myndighedsbudgettet til voksne med særlige behov udgør i 2026 godt 381 mio. kr. svarende til 80 procent af Psykiatri- og Handicapudvalgets samlede budget (opgjort eksklusive takstfinansierede tilbud og refusion for særligt dyre enkeltsager).

Figur 1: Samlet myndighedsbudget 2019-2024 (2024 pl)

Kilde: Egne tal og beregninger

Den samlede udgiftsudvikling på tværs af det specialiserede voksenområde er i al væsentlighed drevet af udviklingen på botilbudsområdet. Det gælder i særdeles udviklingen på de længevarende botilbud, men i stigende grad også udviklingen vedrørende midlertidige botilbud. Social- og Sundhedsforvaltningens analyser viser således, at udgiftsudviklingen i perioden 2019-2022 primært var drevet af vækst i antallet af botilbudsbeboere og dermed af stigende aktivitet. I perioden 2022-2024 har udgiftsudviklingen omvendt været drevet af stigende gennemsnitspriser for de længerevarende botilbud. Senest ses desuden en vækst i antallet af unge på midlertidige botilbud.

Faktaboks

- Længerevarende botilbud er for borgere som på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for omfattende hjælp og derfor ikke kan bo selv.
Botilbuddet bevilges med udgangspunkt i servicelovens §108 (eller som socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85 i en bolig efter almenboliglovens §105)
- Midlertidige botilbud er for borgere med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har behov for støtte i en afgrænset periode.
Formålet er udvikling, afklaring eller stabilisering, så borgeren på sigt kan klare sig i en mere selvstændig bolig. Botilbuddet bevilges med udgangspunkt i servicelovens §107.

Fire udviklingsspor

Social- og Sundhedsforvaltningen har siden 2023 arbejdet fokuseret med at udvikle og implementere løsninger som er både faglige og økonomisk bæredygtige. Det vil sige løsninger, som både understøtter borgerne i at leve et selvstændigt og meningsfuldt liv; rummer en god faglig kvalitet og samtidig er mere omkostningseffektive.

I forlængelse af dette har forvaltningen konkret arbejdet med fire overordnede udviklingsspor:

- Udvikling af den socialpædagogiske indsats
- Samarbejdsstrukturer og organisering på myndighedsområdet
- Styrket ledelsesinformation
- Boformer og boligkapacitet

Udviklingssporene har tjent som overordnet ramme for udviklingsarbejdet og har rummet en række forskellige indsatser, hvoraf de væsentligste præsenteres i del 2 på næste udvalgsmøde, 04.03.2026.

Strategiske pejlemærker for udvikling af det specialiserede voksenområde

På Psykiatri- og Handicapudvalget 06.05.2024, punkt 2 blev der vedtaget seks strategiske pejlemærker for udvikling af det specialiserede voksenområde, som har bidraget til at sætte retning for udviklingsarbejdet i de fire spor.

De strategiske pejlemærker er:

- Afsæt i borgerens ønsker og drømme: Borgerens ønsker og drømme er selve grundlaget for støtten. Sammen med borgeren omsætter vi deres ønsker og drømme for eget liv til konkrete mål og planer.
- Kommunen er en lille del af borgerens liv: Vi støtter borgeren i at indgå i fællesskaber efter interesse og ressourcer. Vi hjælper med at finde nye veje for deltagelsesmuligheder i lokalsamfundet, frivillige organisationer og andre steder.
- Blik for borgerens ressourcer: Vi tager afsæt i borgerens ressourcer og tror på borgerens udviklingspotentiale. Vi understøtter selvhjulpethed og gør ofte brug af midlertidige indsatser med afsæt i, at borgeren kan udvikle sig eller komme sig helt.
- Helhedsorienteret indsats: Borgerens liv har mange facetter, og borgeren samarbejder ofte med flere dele af kommunen på samme tid. Vi har fokus på, at kommunens indsatser og støtte skal være sammenhængende og koordinerede.
- Effektiv ressourceanvendelse: Vi sikrer god udnyttelse af kommunens ressourcer gennem anvendelse af egne tilbud og løbende udvikling af vores indsats. Vi følger sammen med borgeren op på, om det vi gør virker og justerer, hvis der er behov for det.
- Pårørende - samarbejde og støtte: Pårørende er en vigtig del af mange borgers liv og derfor en tæt samarbejdspartner for kommunen. Samtidig har vi blik for, at det kan være svært at være pårørende til et menneske, der har det psykisk svært, eller som har behov for omfattende hjælp og støtte gennem hele livet

En national tendens

Udviklingen i Gladsaxe Kommune er ikke unik, men repræsenterer en national tendens, hvor udgifterne på det specialiserede socialområde er i vækst. Trods udviklingen i Gladsaxe de senere år er de gennemsnitlige udgifter pr. indbygger fortsat markant lavere end gennemsnittet på landsplan. Der arbejdes således også fra nationalt hold med en række initiativer, der har til formål at forbedre kommunernes styringsmuligheder på området samt at skabe grundlag for nye, mere forebyggende indsatser.

Disposition for introduktionen i udvalget

Afdelingschef for Sociale Tilbud og Indsatser Søren Hvid Karsten vil på udvalgets møde give en nærmere introduktion til området. Introduktionen vil foregå over to udvalgmøder.

På dette møde vil introduktionen særligt vedrøre:

- Borgerne på området – målgrupper og indsatser
- Aktivitets- og udgiftsudviklingen
- Strategiske pejlemærker for udviklingen af det specialiserede voksenområde

På udvalgets næste møde 04.03.2026 vil induktionen særligt vedrøre:

- De fire udviklingsspor, som der er blevet arbejdet med i forlængelse af analyserne
- Konkrete tiltag og indsatser, som er iværksat i de fire udviklingsspor

Relateret behandling

[Psykiatri- og Handicapudvalget 30.04.2025, punkt 4](#)

[Psykiatri- og Handicapudvalget 06.05.2024, punkt 2](#)

Bilag

Punkt 4: Mundtlige meddelelser

25-30-00.22.04-P35

Meddelelse

Ingen.

Punkt 5: Lukket: Mundtlige meddelelser

25-30-00.22.04-P35

Punkt 6: Godkendelse

25-30-00.22.04-P35

Beslutning

Godkendt.